

Outi Alanko-Kahiluoto vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä keliakikkojen ruokavaliokorvaukseen (10 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallitusohjelman mukaan keliakiaa sairastavien ruokavaliokorvaus ollaan poistamassa 1.1.2016 alkaen. Keliakia ei ole allergiaa vaan parantumaton autoimmuunisairaus, jossa vehnän, ohran ja rukiin sisältämä valkuaisaine, gluteeni, aiheuttaa ohutsuolen limakalvolla tulehduksen ja vaurioittaa ohutsuolen nukkaa. Keliakiaa tulee verrata muihin autoimmuunisairauksiin, kuten reumaan, MS-tautiin, tyypin 1 diabetekseen ja Crohnin tautiin. Keliakiaa lukuun ottamatta edellä mainitut muut autoimmuunisairaudet ovat Kelan erityiskorvauksen piirissä.

Keliakiaan ei ole läkehoitoa, vaan sen ainoa hoito on lääkärin määräämä tarkka gluteeniton ruokavalio. Ruokavaliota noudattamalla keliakiaa sairastava pysyy oireettomana ja on täysin työ- ja toimintakykyinen eikä sairaus etene. Keliakia ei ole itseaiheutettu sairaus, eikä sitä voi myöskään ennaltaehkäistä.

Gluteeniton ruokavaliohoito aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia keliakiaa sairastavalle 68 euroa kuukaudessa. Ruokavaliokorvauksen suuruus on tällä hetkellä 23,60 euroa kuukaudessa. Korvaus kattaa vain osittain (34,7-prosenttisesti) gluteenittoman ruokavaliohoidon kustannukset, ja suurin osa kustannuksista jää sairastavalle itselleen maksettavaksi.

Jos ruokavaliokorvaus poistetaan, monella keliakikolla ei ole enää varaa noudattaa gluteenitonta ruokavaliota ja myös hoitomotivaatio vaarantuu. Terveystenhuollon kustannukset eivät vähene vaan lisääntyvät. Keliakiatutkimukset ja diagnoosin asettaminen potilaalle tapahtuu edelleen samalla tavalla kuin aiemmin. Ruokavaliokorvaus ei muuta diagnoosikäytäntöjä. Ruokavaliokorvauksen lakkauttaminen lisää keliakiaa sairastavien sairastavuutta, lääkärissä käyntejä, tutkimusten tarvetta, lääkkeiden käyttöä ja sairauspoissaoloja. Terveystenhuollon kuormitus kasvaa, mikä lisää kustannuksia. Lisäsairauksien, kuten osteoporoosin, lapsettomuuden ja suoliston syövän, riski kasvaa. Lisäsairauksista tulee merkittäviä lisäkustannuksia sosiaali- ja terveystenhuollolle.

Hallitusohjelman yhdeksi kärkihankkeeksi on valittu terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä eriarvoisuuden vähentäminen ("Hyvinvointi ja terveys" -osio). Hallituksen päätös ruokavaliokorvauksen poistamisesta on täysin ristiriidassa terveyttä ja hyvinvointia edistävien sekä eriarvoisuutta vähentävien tavoitteiden kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 13/2015 vp

että eduskunta lisää 10 000 000 euroa momentille 33.40.60 keliaakikkojen ruokavaliokorvaukseen.

Helsingissä 9.10.2015

Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Pekka Haavisto vihr
Emma Kari vihr
Jani Toivola vihr
Ville Niinistö vihr
Hanna Halmeenpää vihr
Jyrki Kasvi vihr
Heli Järvinen vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Krista Mikkonen vihr
Antero Vartia vihr
Ozan Yanar vihr
Touko Aalto vihr
Satu Hassi vihr
Johanna Karimäki vihr